

[Morten Lango.]

Jeg skal ellers om de tre indlæg fra de borgerlige partiers side ikke komme med særlig mange bemærkninger, det er der ingen grund til. Der har været meget lidt nyt i de pågældende fremstillinger; man kan vel ikke forlange en bestandig fornyelse i dette ting, og specielt på denne tid af året kan det vel nok ske, at de fleste af de ting, vi kommer til at sige, har vi sagt før, og om ikke de samme så nogle, der ligner dem, men det forekommer mig dog, at de ting, der er kommet frem i den borgerlige kritik af regeringen, er, skal vi sige endog usædvanlig traditionelle.

Men det, vi har til opgave i dag, er dog vel netop det at prøve på at lave en status for regeringens virksomhed og prøve på at se en lille smule frem til de opgaver, som henstår uløste efter denne folketingssamling. Der er altid uløste spørgsmål efter en samling; jeg har indtrykket af, at i de spørgsmål, der mangler at løses denne gang, er der nogle, der er meget væsentlige.

Men det skal ikke få os til at glemme, at vi i denne samling har gennemført en række love, som må betragtes som væsentlige og betydningsfulde. Jeg vil her især pege på en række love, som byder på væsentlige sociale fremskridt. Sygedagpengereformen, som vi vel får bjørget i hus, må jeg regne for at være den vigtigste. Det er et meget stort fremskridt for danske lønarbejdere. Det er en dyr ordning, og der har været kritik fremme i retning af, at den måske kunne have været mere velforberedt, men på den anden side anser jeg det for så væsentligt, at dette betydningsfulde skridt bliver taget og taget fuldt ud, at jeg synes, det vil komme til at stå tilbage som en af de virkelig positive ting, der er sket i denne samling. Men der kan også noteres andre fremskridt på det sociale område, ikke mindst på pensionsområdet.

Det er dog nok sådan, at vi efter den erfaring, vi har gjort også på dette område, må stille spørgsmålet op, om vi ikke på de felter, vi nu mangler at få gjort noget ved, må tænke os om igen og finde frem til en omhyggelig prioritering også på disse områder og finde frem til, om ikke en række af det, skal vi sige arvegods, vi har på det sociale område, er af en sådan art og en sådan bekostning, at der er grund til en

nytænkning ud fra devisen: det er muligt, vi ved nye metoder og nye veje kan gøre tingene bedre og måske endog billigere. Jeg tror, det vil være en af de væsentlige ting, som vil ligge til grund for kommende socialt arbejde. Vi har jo haft en fornemmelse af, at hvis vi blot sikrede folk på en eller anden måde økonomisk, så havde samfundet gjort sin pligt. Det er somme tider en dyr udvej. Det er i virkeligheden tit andre midler, som er bedre til det erklærede formål: at skabe en rimelig tilfredshed og og lykke og tilpasning i samfundet, end lige netop en garanteret økonomisk støtte. Og det er dér, jeg tror man på mange steder kan pege på brist i vores sociale system, som man har grund til i de kommende tider at interessere sig ganske væsentligt for.

Blandt de vigtigste reformer skal jeg også nævne, at man da har fået taget hul på spørgsmålet om en udvidelse af undervisningspligten. Der henstår givetvis ganske betydelige ting i spørgsmålet om hele folkeskoleuddannelsen og en samlet reform af den, men den har vi altså til gode.

Jeg vil også nævne noget, som jeg anser for meget væsentligt, nemlig at vi har fået påbegyndt en reform på lærlingeuddannelsesområdet. Det har længe været særdeles tiltrængt. Det, vi har fået, er naturligvis kun nogle, skal vi sige ret brede forsøgsordninger, men jeg anser det for at være et af de vigtigere skridt, vi har taget, og jeg synes, at vi kan se frem til en udvikling forhåbentligvis efter tilsvarende retningslinjer fremover.

Det er også nok værd at notere, at i boligsektoren har regeringen været ganske handlekraftig, for så vidt angår at frelse denne meget væsentlige sektor fra en trussel om det absolutte økonomiske kaos, som efter min mening lå lige om hjørnet efter den forrige regerings overordentlig lidet fremsynede politik på området. Men alligevel må vi nok slå fast, at en langsigtet boligløsning kun lige netop skimtes. Den bliver en af de væsentligste opgaver, dette ting må tage sig af, og det haster. Man kan vel sige det på den måde, at alle de lapperier, vi har måttet lave, for at boligspørgsmålet ikke fuldstændig skulle gå på gulvet, har måske ikke gjort det nemmere at få lavet en langsigtet løsning, men det får